

N.

XC.

UPRZYW. WIADOM.

z CUDZYCH

KRAIOW.

A N N O

1731.

z Włoch.

z Rzymu d. 11. Aug. Oćiec S. temi dniałmi na Kongregacyi S. Officij był przytomny, po ktorcy długą z Kárdynałami IchMćiami *Imperiali* y *Davia* miał konferencyą. Xiążę IMć *Corsini* Strzygoczny Oycá S. dla znakomitych zasług swoich, ktorými każdego sobie dewinkuic, u wszystkich w wysokiocy zostáie słymic, *Beatissimus* temuz Xćiu IMći przychody *iuxta tenorę Bullarú* Innocentego XII. y Klemenśa XI. *Nepotismo* pozwolone, konferować kazał. Kárdynał IMć *Ruspoli* lubo práwa *primogenitura* Don Alexandrowi Brácu swemu *cessit*, iednakże lenne dobra *Vigavalle* nazwane, tudzież coroczną asygnacyą ná 12000. tálerow *pracsuodiuit*. Kárdynał IMć *Cinsuegos* záwezoray przez umysłnego z Wiednia tę odebrál *innocentencyą*, iż Cesarz IMć nowego Pośłá ná iego micysce tu zśláć umysłil, on zaś aby w charakterze Protektorá *Romani Imperij* tu zostáwał. Kárdynałowie IchMć *Aldobrandini* y *Grimaldi*,

ktorzy Nuncyuszami do *Ferrare* y *Bologna* są destynowani, nie prędczy w przedsięwziętą drogę wyiada, aż doskonałą záydzić wiadomość, czyli Xiężná IcyMć *Parmy* wdowa Syná, czyli Corkę powilá? Kárdynał IMć *Alberoni* będąc tak ciężkim pároxizmem febrý złożony, że o rckonwálescencyi iego powátpiwáli, zá poradę Medyków, sumpcyą tynktury złotey (ktorcy sławny Generál *de la Motte* był inwentorem) á co cztery godziny powtorzoną, *intra biduú* do pierwszego przywrocony iest zdrowiá. Pomienioná tynkturá, ktorą roku przeszłego Krol IMć *Francuzki*, *Beatissimo* w przeźćie przyśláł y w każdy tydzień Oćiec S. kilka rázy oncy záżywa, we wszystkich chorobach, wielki czyniáć skutek, w nieposlednicy cenie u Pánów zostáie.

z *Florencey* d. 9. Aug. W ostatnim Tráktacie między W. Xćiem náśzym y Krolew IMćią *Hiszpáńskim* ustánowionym, záwierá się y to, że po śmierci W. Xiążęcia, owdowiácy Elektorowi IcyMći *de Palcz* iáko Siostrze iego wolno

wolno będzie, co się kolwiek z ruchomości W. Xcia icy upodoba, wybrać, y z niemi się do Pałacu familii Medyceyckicy w Rzymie będącego reiterować. Do tego poddanym Xcia IMci okręt ieden, towarami Kupieckimi ładowany do Ameryki wyprawić pozwolono.

z Genui d. 12. Aug. Przez Galliotę, którą dziś rano tu przybyła, ta poćieszną zaśła wiadomość, że Woysko Cesarskie nie dawnemi czasy do Wyspy *Corfica* transportowane, w *Baskij* szczęśliwie przylądowało y labo Málkontenci onym z szancu, przed pomienioną fortecą wysypanego nieco dokućzać poczełi, iednakże IMc P. *Báron Wachtendonk* Pułkownik z woyskié swoim tychże Málkontentow ná 5. mieyscach, ná których się do obleżenia Miasta okopáli byli, atakował y onych zabiwszy, tak szczęśliwie rozgromił, że całą Artylleryą y niektóre chęragwie w zdobyczy zwycięzcom porzuciwszy, reiterować się musieli.

z Parmy d. 11. Aug. Dnia wczorayszego stągl tu kuryer z Florencyi, listy do Xżny Iey Mci Doroty, także Ich Mciow Generála *Stampa* y Márkwisa *de Monteleon* z sobą mający *in hac contenta*, iż W. Xżc Infantá *Don Carlos* chętnie przyjmować gotow, onego w przyszłym Miesiącu *Octobris* oczekiwać. Stáwna Bába, *Frugioni* názwaná temi dniami z *Bononi* tu stąglá, którą ówdowialey Xżnic Iey Mci przy rozwiązaniu má użyć. Tu umysłnych 15. kuryerow zaś 50. iest pogotowiu, którzy relacyą o rozwiązaniu teyże Xżny Iey Mci czyli to mézkicy, czyli też biáley płci potomká ná świat wydá, wszystkim Dworom Europeyckim donicé mają.

z Hiszpanii.

z Sewilij d. 7. Aug. Krol IMc co-

dziennie *in intimo Consilio*, bywa przytomnym, gdzie między innemi Regiméntom do Włoch destynowanym należytą alimentacyą obmyślono, oraz respektém lokásey onych w Florentyńskim y Pármeńskim Xięstwach dyspozycyą uczyniono, á IMc P. *Gráf de Charny*, który iáko generalną Kommandę mający do Włoch wyiedzić, odebrał od Krolá IMci instrukcyą. Zaczym wszyscyá rzecz ná przybyciu Flotty Angielskicy tylko zawiśá, która pod Kommandą IMci P. *Wagera* Admirała zostaiąc codziennie tu *spieratur*. Ná ostatnie kwerymonie, które Minister Angielski Dworowi naszemu podał, iákoby okręty nasze Angielskim ná morzu szkodliwym szkodę poczyniły, Krol IMc pewnych Kómissarzow náznaćzył, którzyby w to wycrzawszy, podług słuszności Angielszykom dostáteczną uczynić kázali satysfakcyą, żeby dobrá harmoniá między obygdá Dworami iakiego nie poniosá szwanku.

z Francyi.

z Versailles d. 22. Aug. W przeszły czwartek Krol IMc dywertował się przeiáżdżką do Zámku *de la Ménie*, á drugiego dnia wielkie odpráwiło się polowanie Ieleni w kniei *Fosse-Repose* názwaney; Krolowá Iey Mci zaś *in comitatu* Dám y Francymeru swego przeciećdzá się do poblížszych Zámkow rekreacyjnych, iákoż temi dniami do *Trianon* wyiechálá. Dwor w przyszły tydzień do *Marsy excurrer*, z kąd Krol IMc do *Compiègne* wyboćzyć zechce. Okręt Miasta *Brest*, w tym tygodniu z Hiszpanii powróciwszy, donioś, że wyżej *Belle-Isle* 20. Okrętow Angielskich woiennych potkáł, które do *Cadin* popłynęły.

Z Marsaille donoszą, że między Krolém Perskim y Turkámi krwá-

179
krwawa miała być potyczka, w której Turków na głowę porażono: lecz to konfirmacyi potrzebuie.

z Anglii.

z *Hamptencourt* d. 23. *Aug.* Komisarze nasi, którzy *res maritimas* mają w dozrę, dnia wczorajszego odebrali wiadomość, że IMć P. *Wager* Admirał Angielskiej floty przy sobie miał w *Cádiz* Francuskiej, także z oświadczeniem wszelkich uczynności, mile jest przyięty. Pomienioną flotą w krótko z Hiszpańską złączywszy się, do Włoch popłynię, gdzie wojsko pod *Liverne* według konwencyi między Hiszpańczykami y Florentczykami uczynionej, na ląd mają wysłać. IMć P. *Keene*, Minister nasz Pełnomocny u Dworu Hiszpańskiego będący, uwiadomił, że Krol IMć Hiszpański deklarował nie tylko wszystkim okrętom należącym uczynić satysfakcyę respektu szkody od Hiszpańców poniesionej, (*quod in finem* Kommissya dla inwestygacyi krzywd naznaczono,) ale też Gubernatorowie Hiszpańscy *de St. Dominique* y *Porto-Rico* od urzędów swoich z teyże przyczyny oddaleniu być mają, jeżeli dostateczne będą dowody, że ciż Gubernatorowie Angielscykom, także handel prowadzącym iakąkolwiek krzywdę uczynili.

z Dánii.

z *Kopenhagi* d. 27. *Aug.* W przeszły tydzień Krol IMć *intimum Consilium* trzykrotnie konwokował, gdzie nad interesami wielkiej importancyi deliberoowano. Między innemi słysząc, że akces do Traktatu Wiedeńskiego byłby ieden z najprzeczniejszych Punktów, któremu to przystąpieniu Posel Francuzki przeszkadzać usiłuje, Posel Angielski zaś wszelkiego także dokłada starania, aby

Krola IMć do podpisania onego przed expiracyą czasu, nakłonił: który z nich pomyslniejszy odbierze skutek, czas nauczy. A tym czasem Dwór nasz na to się zapatruie, żeby ani Cesarza IMć, ani Krola Francuzkiego nie uraził.

z Szwecyi.

z *Sztokholmu* d. 21. *Aug.* Krolowa IcyMć z owdowiłą Xżną Mekleburką w Zamku rekreacyinym *Drottingholm* nazwanym teraz rezydującą, w przeszły tydzień dla dywertymentu teyż Xżny IcyMć y innych Dám wielkie założyła polowanie, w którym Krolowa IcyMć y inne Dámy nie mało różnego zwierza zabiły. IMć P. *Rumpf* Minister Hollenderski u Dworu tureckiego będący nie zdając się być kontent, że interes Kupców Hollenderskich, którzy Krolowi ś.p. Karolowi na cło Rygkie znaczne prenumeratę wylczyli, nie jest uspokojony, ale pod czas ostatniego Seymu z tym odprawiony, że takowy interes do obrad Seymowych nie należy, lecz partykularnie z Dworem Moskiewskim zakończony być powinien; iakoż tenże Minister wszelkiego łoy starania, żeby pomienioną pretensyą przez Posła Moskiewskiego tu rezydującego Cárowy IcyMć doniesioną była, y także pomyslną łatwość odebrała.

z Moskwy.

z *Stolicy* d. 16. *Aug.* Stągnę tu temi dniami trzech Xżąt Greckich, którzy od Rodziców swoich umyślnie tu są zesłani, aby się w dobrych obyczajach y innych umiejętnościach ćwiczyli. Cárowa IcyMć zleciła, żeby tymże Xżągom y 12. ludzi na usługę ich będącym przez wszystkie czas należytą obmyśloną była sustentacyą. Na Niemieckiey Słobodzie albo przedmieściu wpłanię

niać Pálace tu wystawia, w których tak ordynaryjni, iako też extraordynaryjni Posłowie postronnych Potencyi rezydować mają, *quem in finem* dla rozprzeżstrzenienia placu małe domostwa rozbierają. Zawczoray przybył tu Minister od Xiążęcia IMéi Kurlandskiego, który u Cárowy IcyMéi do audyencyi przypuszczony, iáskawie był przyięty. Tenże Minister między innemi miał *in commissis*, upraszać o állewiacyą zimowcy subsystencyi dla Woyská Moskiewskiego, które się dorad chłopom támczym bardzo náprzykrzało, w czym Cárówá IcyMéi požądáná pokazując iátwość, wybieranie Podymnego przez połowę umiaicyzylá. Od IMéi Paná Generála Lewászow w Derbenie komendę mającego przez kuryerá dnia wczoráyszego tu zaszła wiadomość, iż *Szach-Thamas* miáwzly relacyą o przybyciu ná 20. mil pod *Erivan* Turckiego sukursu, w 50. tysięcy woyská po większey części Szpáhów y láneczarów, z wybornemi pułkami woyská swego przeciwko temuż sukursowi wyszedł, ostaték zaś woyská nie daleko *Erivan* dla obleżenia y obtoczenia woyská Turckiego támcze stojącego zostawił. Iák tylko tedy nie przyiácielskie hufce, daleką drogą y innemi trudami sfatygowáne, á przybycia *Szach-Thamasa* miniey spodziewające się, áttakował, ták zaráz po bitwie przez 12. godzin trwający Turcy w rozsypkę poszli, gdzie 16000. ich ná placu poległo, y Artylleryá tudzież bągaż wszystek Turcy *Szach-Thamasi* w zdobyczy porzucili.

z Niemiec.

z Wiedniá d. 1. *Sept.* W przeszłym grzodzie oboje Cesarstwo IchMéi událi się do *Fabrafeld* dla lustrówania támcz-

ney Fábryki, do robienia zwierciádel záložony, tudzież dla dywertowania się polowaniem *in vicinia* mieyscá tego. Posel Turecki dotąd u Dworu tutejszego znáydujący się, temi dniami dwóch umyślnych od Porty Ottomańskiej odebrał, żąd *serur*, iż między Turkámi y Persami krwawa miáfa bydz potyczká, którą się Turkom nie poszczęściła, co ztąd *supponitur*, że tenże Posel żádneý o tym nie czyni wzmiáńki. O woysku naszym, do Wyspy *Corsica* transportowanym, mamy, że Málkontentow, którzy Miásto *Bastia* oblegli byli, rozgromilo; zkad do *S. Florenzo* ruszyć się y drugą Partyá rebellizántow áttakować zámyślá, chcąc onych pod dawną władzę Rzeczypospolitey Genuéńskiej przyprowadzić.

z *Kasselu* d. 28. *Aug.* Krol IMéi codzienną prawie przeciádzká do wielkiego ogrodá, zá Miástem leżącego, dywertuie się *in comitatu* Cesarzkiego, Angielskiego y innych postronnych Potencyi Posłow, tákże wielu Xiążąt y Gráfów, którzy dla oddawania Krolowi IMéi kongratulacyi respektem szczęśliwego do Páństw Dziedzicznych przybycia iego, tu zawitali. Regimenty, które *in vicinia* Miásta tego obozé stály, tenże Krol IMéi lustrował, gdzie pomienione Regimenty zwyczajne czercecyá z wielki Krolá IMéi ukontentowanié odpráwiły. Podrozá Krolá IMéi do Cieplic, iako *Sychae medijs Septembris* swoy odbierze skutek, gdzie oprócz Xięcia IMéi Elektorá Kolonskiego wielu innych Xiążąt *Imperij* spodziewać się káżą.

z Berliná d. 3. *Sept.* Regnánt nasz temi dniami ztąd do *Kástrinu* wyiechál, gdzie się z Starzym Synem swoim w tczyz fortocy zostájącym zupełnie poiednáł.